

Prikaz Samsonovog lika u Knjizi o Sucima (Suci 13-16)

Student: Karlo Špoljarić

Profesor: p. Niko Bilić

Kolegij: Petoknjižje i povijesne knjige

Zagreb, siječanj 2023.

U ovom kratkom izlaganju pokušat ću prikazati lik Samsona u Knjizi o Sucima u poglavljima 13-16.

Ponajprije početi ću od raščlanjivanja samih glava, te Vam predstaviti kako su Biblijski autori rasporedili podnaslove dotičnih glava. Trinaesta glava sastoji se od dva podnaslova, prozvanih 13, 1-8 „Navještenje Samsonova rođenja i 13, 8-24 „Anđeo se javlja drugi put. U tim poglavljima ne susrećemo izravno Samsona ali pratimo likove njegovih roditelja koji će kako ćemo kasnije vidjeti imati odlučujuću odluku u Samsonovom životu. Glava 14 također je podijeljena na dva podnaslova, prvi 14, 1-11 nazvan „Samsonova ženidba“ i drugi 14, 12-20 „Samsonova zagonetka“. U tim poglavljima vidljivo je kako se Samson miješa sa Filistejcima. Petnaesta glava podijeljena je isto na dva djela, od kojih je 15, 1-8 nazvan „Samson pali Filistejcima ljetinu“ i 15, 9-20 zvan „Magareća čeljust“. Petnaesto poglavlje stavlja pred nas Samsona koji ne dobiva naklanost Filistejaca, već njihov bijes, koji će biti uvertira za šesnaesto poglavlje. Šesnaesto poglavlje podijeljeno je na tri djela, 16, 1-3 „Zgoda s vratima Gaza“, 16, 4-21 „Dalila izdaje Samsona“ i 16, 22-31 „Samsonova osveta i smrt“. Zadnje poglavlje poznato nam je iz naših slavni dana gledanja Disney crtanih filmova u kojem Samsonovi neprijatelji pokušavaju otkriti od kuda njegova snaga, te nakon velike ljubavi prema Dalili otkrije da je njegova kosa izvor snage. Filistejci ga uspiju svladati obrijavši mu glavu, ali dok je bio vezan za stupove srušio je teatar u kojem su bili njegovi neprijatelji, te tako usmratio sebe i njih.

Lik biblijskog Samsona stavlja pred nas primjer kako se posvećenje zbiva Božjom inicijativom, u slučaju Samsona još od utrobe majčine oblikuje se kao pravo zvanje preko svojih roditelja. Duhovni rast Samsona vidljiv je preko cijele zajednice, a ne samo na njegovu inicijativu, Božji uspjeh može se ostvariti i preko ljudske slabosti. Zasižno u životu Samsonovu odlučujuću ulogu u oblikovanju k putu Božjeg posvećenja imaju njegovi roditelji, koji životom svjedoče za Boga, čineći sve što traži. Njegovi roditelji čuvaju vjernost, razgovaraju o svojoj vjeri, a majka ima ovdje odlučujuću ulogu jer je bogoljubna žena.

Bog se objavljuje Samsonovim roditeljima, Monoahu i njegovoj ženi, te oni sa sigurnošću tvrde kako su primili objavu od Boga („Boga smo vidjeli“ Suci 13,3-5). Njegove roditelje možemo smatrati Bogu posvećene osobe jer su izvršili nalog koje im daje Božji anđeo, i tako svojeg dječaka prepuštaju u Jahvinu službu, on je tako Božje zvanje. Samson sam sebe prepoznaje drukčijeg, nije kao svi drugi (Suci 16, 7). Bog Samsona naziva nazirej. Sam Monoah u Suci 13,12 pokušava od Božjeg anđela dobiti odgovor što znači taj izraz. Samsonovi roditelji zajedno se mole, i ima uz sve roditeljske primjere i njihov svetački život ipak Samson ima svoje padove. Vidljivo je kako odgoj nije nešto automatizirano.

Samson se usprotivio roditeljima, te vidi samo ono što je pravo njegovim očima, samo ono što se vidi. On skriva od roditelja svoju snagu koja je pod vodstvom Duha, tako ne zadobiva njihovo

povjerenje. (Primjer je zagonetka koju je postavio, jer ni samim roditeljima nije dao rješenje). Nema povjerljiva dijaloga među njima.

Samsonov primjer života stavlja pred nas primjer kako Bogu posvećene osobe imaju značajnu ulogu u svijetu. Samson nam je svjedok duhovnog rasta, vidjevši kako se ravnao svojim očima, kasnije osjećajima, onda osvećivanjem i lažima. Tako je vidljivo njegovo ravnanje, umjesto ljubavi i prijateljstva koristi laž.

Samsonov zadatak je bio započeti spasenje Filistejaca, a zapravo dobiva njihov napad, preokret se događa u trenutku svezivanja od svojih sunarodnjaka. To vezivanje dovodi ga do toga da je pritisnut žeđu i tako on moli i dobiva izvor u stijeni. Prva zapisana Samsonova molitva u Suci 15,8 kada shvati da je žedan.

Priznati će svoje posvećenje koje je zadobio još u majčinoj utrobi, a doživio je da ga je Bog ostavio.

Kod Samsona u njegovu djelovanju vidljiva su dva puta, dvadeset godina bio je sudac, a pred samu smrt se obraća Bogu naziva ga imenom (Suci 16,28). Samsonova smrt nije bila uzaludna, imala je svoj plod, svladao je protivnike i ruši temelje neprijateljske kuće, te tako ispunja poslanje koje ima od utrobe majčine. Glavno pitanje je bilo jeli Samson izvršio volju Božju?

Ostavši bez svojih očiju više se ne vodi prema svojem sudu, prema onome što vidi, te Samson nije više isti od početka ovog puta. Samson nije savršen lik i svijetli uzor ali je raširio svoje ruke i srušio stupove, te tako žrtvovao svoj život spasio Izrael, ovu simboliku možemo povezati s Kristom umrlim na križu koji je spasio cijelo čovječanstvo.

Hvala na pažnji stigli smo do kraja.